

Jarmočné právo

V roku **1554** udelil mestečku Radošovce kráľ **Ferdinand I. Habsburský** jarmočné právo, právo usporadúvať pravidelné trhy. Odvtedy uplynulo **465 rokov**.

Prečo práve Radošovciam? Pretože sú oddávna prirodzeným centrom okolitých obcí a na rozdiel od nich sa v starých listinách spomínajú vždy len ako mestečko - oppidum.

V pote tváre dorábať svoj chlieb budeš

Stará kresťanská pravda vyrieknutá stvoriteľom platí po dlhé stáročia aj na človeka nášho kraja. Pre vôňu a chuť chleba bol ochotný obetovať veľa. Mozole, pot a námahu. Každodenný chlebiček sa u dedinského ľudu vždy tešil nesmiernej úcte a vážnosti, pretože oddávna viedla k nemu úmorná a strastiplná ale zároveň krásna cesta. Hoci sa zaň modlili každý deň, nebyval jedlom každodenným. Nemali by sme na to zabúdať ani dnes.

Dnešok ponúka ľuďom ako miesto na žitie otvorený a globalizovaný svet, čo je svetlá stránka života v porovnaní s časmi predchádzajúcimi. Avšak prináša so sebou i nežiaduce zlievanie pestrej mozaiky kultúr a tradícií jednotlivých národov do jednej masovej kultúry.

Ľudové zvyky, ľudová hudba a tanec predstavujú našu národnú skutočnú hodnotu, preto ich zachovanie, alebo aspoň ich uchovanie v pamäti považujeme za svoju povinnosť.

Prvý septembrový víkend sme slávili jesenné hody, kedy bola odslúžená dožinková svätá omša a taktiež sme s mladými dobrovoľníkmi predviedli tradičný dožinkový tanec na námestí i keď nám počasie veľmi málo prišlo. V kultúrnom dome sa večer odohrala obaračková zábava pod révou bránou so strapcami hrozna dopostovaného miestnymi vinohradníkmi.

Naši mladí obyvatelia Radošovciac nás opäť svojim vystúpením a tiež schopnosťou zabaviť sa i takýmto spôsobom presvedčujú, že ani modernému človeku 21. storočia nie sú cudzie tradície našich predkov a že nestráca záujem o kultúrny odkaz a duchovné dedičstvo svojho najbližšieho spoločenstva a miesta, odkiaľ pochádza a kde vyrástol.

Verme, že ak sa raz do sýtosti napijeme vína diaľav a zasýtime svoj hlad po cudzích vzoroch, potom, a nezáleží v kolkej generácii to bude, si opäť uvedomíme svoje vlastné ukotvenie v slovenskej zemi, korene, ktorými sme spätí s našou krajinou a s ľuďmi, čo tu žili tisícročia pred nami.

(Obcou vypracovaný projekt Dožinkový tanec bol podporený sumou 800 eur od Nadácie ZSE v rámci programu Rozprúdime regióny.)

Miroslava Kučerová

Zelené obce Slovenska

Naša obec sa úspešne zapojila do Národného projektu: Podpora biodiverzity prvkami zelenej infraštruktúry v obciach Slovenska – Zelené obce Slovenska.

Iniciátorom vypracovania a podania projektu bol poslanec OZ Radošovce, predseda komisie výstavby, rozvoja územného plánovania a životného prostredia Ing. Ján Pekar.

Realizačný projekt pre našu obec ako žiadateľa podpory zhotovila firma ATR s.r.o. Bratislava v spolupráci s Gardendzajm Bratislava.

Výsadba zelene v obci bude realizovaná v 8 zónach na verejných priestranstvách - pozemkoch, ktoré sú výlučne vo vlastníctve obce: areál KD, cintorín, detské

ihrisko, Vieska pri komunikácii smer spodná ulica, námestie, kostol, škola, námestie pri bytovom dome. Podľa projektu budú zasadené drevisy: jaseň manový, lipa veľkolistá, javor poľný, hloh obyčajný, hloh jednosemenný, jarabina vtáčia, jaseň úzkolistý, dub cerový, vrbica biela, vrbica rakytová, smrekovec opadavý.

Cieľom projektu je podpora biodiverzity – zachovanie a ochrana rozmanitosti živočíšnych a rastlinných druhov zložkami a časťami zelených plôch.

Hlavným významom budovania siete zelených plôch v obci je vytváranie mikroklimy. Zelené plochy plnia klimatickú funkciu tým, že zabraňujú vyparovaniu vody z pôdy, zvyšujú relatívnu vzdušnú vlhkosť,

zvyšuje sa kondenzácia vodných pár, zmierňujú teplotné extrémny, priaznivo pôsobia na prúdenie vzduchu a zachytávajú prach. Nezanedbateľná je ich krajinoformná funkcia s dotváraním krajinného prostredia prepojením na okolitú prírodu. V neposlednom rade aj zachovanie rozmanitosti rastlín a živočíchov a nezanedbateľná je i pôdoochranná úloha ako ochrana pôdy pred vonkajšími deštruktívnymi procesmi, ktorými sú vodná a veterná erózia.

Na základe podanej žiadosti na projekt nám bola schválená podpora vo výške 16 451,77 €.

Miroslava Kučerová

Zo zápisníc OZ

projektu predstavujú sumu **3 296 €** /t.j. 5% z celkovej sumy/ a 95% vo výške **62 000 €** poskytne ministerstvo. Projekt bude pozostávať z objektov jazyková učebňa, polytechnická učebňa, vnútorné vybavenie a didaktické pomôcky.

- Aktuálna výzva Envirofónu na financovanie rozvoja verejných vodovodov a kanalizácie, vyjadrenie pána starostu Ing. Kočárika na zasadnutí OZ: „Jednou z podmienok podania žiadosti, ktorú je treba doručiť do 23. 12. 2019 je, že súčasťou žiadosti bude vykonané verejné obstarávanie. Nakoľko od termínu vyhlásenia výzvy do ukončenia termínu podávania toto nie je možné stihnúť, plánujeme podať žiadosť v druhom kole, teda až v roku 2020.“ Starosta ďalej povedal, že je v intenzívnom kontakte so zástupcami BVS a ešte stále je možné, že pôvodný plán o zaradení našej obce do investičného plánu bude reálny. Termín schvaľovania by mal byť ešte do konca tohto roka.

- Investičné akcie Chodník Párovce a Rekonštrukcia ulice u Honzov. Na stavby sú vydané právoplatné stavebné povolenia.

- Projekt Efektívne vzdelávanie ZŠ. Starosta obce podpísal v novembri s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na projekt. Vlastné zdroje obce na financovanie

- Na budove zdravotného strediska boli v mesiaci október vymenené okná, okrem priestorov lekárne. Na žiadosť majiteľov lekárne bude výmena dokončená až v 1. polroku 2020. Celková suma je **29 000 €**. Zhotoviteľom je Region TZB Holíč.

- Z prostriedkov Slovenského futbalového zväzu obec získala na rekonštrukciu kabín prostredníctvom vypracovaného projektu sumu **15 000 €**. Práce sa budú realizovať v roku 2020.

- Parkovisko a spevnené plochy /bývalý dom Lukáčikovych/. Je vydané stavebné povolenie a v súčasnosti plynie doba na nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia.

- Od januára 2020 obec zvyšuje sadzby dane z nehnuteľností za stavby. K tomuto opatreniu je obec nútená pristúpiť v nadväznosti na novelu zákona o dani z príjmov, ktorá má za následok znížený príjem obce z podielových daní od štátu. Hlavnou časťou príjmov obce je práve príjem z podielových daní. Taktiež vládou prijaté legislatívne zmeny v podobe sociálnych balíčkov, ako napr. obedy deťom

zadarmo, ktoré v konečnom dôsledku je nútená zaplatiť obec.

- Od roku 2020 Obec Radošovce upravuje poplatky za komunálne odpady. Náklady obce na zabezpečenie činnosti nakladania s komunálnym a drobným stavebným odpadom, to znamená náklady spojené so zberom, prepravou, uložením a zneškodnením odpadov, vrátane nákladov súvisiacich so zabezpečením zberných nádob v predchádzajúcich rokoch prekročili príjem z vybraného poplatku sumou **9 až 10 000 €** za rok. Ak náklady na nakladanie s odpadmi prekročujú príjem za poplatok, obec tým porušuje zákon.

- Obec požiadala dopravný inšpektorát o vyznačenie prechodu pre chodcov na ceste I. triedy z chodníka k futbalovému ihrisku. Žiadosť bola zamietnutá krajským dopravným inšpektorátom.

- Za rekonštrukciu elektroinštalácie, murárske a maliarske práce v 1. budove ZŠ zaplatila obec **59 900 €**. Zhotoviteľom bola firma Elmodan – Juraj Daniška, firma V family a Ramivo.

- Rekonštrukcia kuchyne a jedálne ZŠ – **16 420 €**, z toho **8 000 €** predstavovala dotácia MF SR.

- Prístavba požiarnej zbrojnice Radošovce bola realizovaná v celkovej sume **95 560 €** a z toho dotácia z MV SR bola **30 000 €**.

Katolícky dom v Radošovciach

Na mieste kde dnes stojí staré kino, pôvodne Katolícky dom, stával drevený obilný sklad veľkomlynára Kudrnu z Hodonína. Sklad po určitých úpravách slúžil ochotníkom ako divadelná miestnosť, pretože divadelná tradícia je v našej obci stará.

Neskôr počas prvej republiky v Radošovciach boli založené a pôsobili viaceré spolky, napr. katolícka telocvičná organizácia OROL /1923/, Divadelný spolok /1919/, Katolícky kruh /1919/, Spolok katolíckych žien /1920/, Spolok sv. Vojtecha /1914/. Pre prácu a potreby týchto spolkov vyvstala požiadavka na priestor, v ktorom by mohli rozvíjať svoju činnosť, preto v roku 1927 si občania svojpomocne postavili Katolícky dom s javiskom s použitím finančného úveru.

V tomto zariadení sa potom nacvičovali a hrali divadelné predstavenia, bolo tu nainštalované telocvičné náradie, divadelná šatnica a existovala tu i knižnica. V roku 1935 si istý Laban z Hodonína prenajal sálu a zriadil tu premietanie filmov a od 25.6.1949 tu už bola stabilná kinosála štátneho filmu. Pred postavením novej školy tu sídlili i niektoré vyučovacie triedy a tiež sa tu uskutočňovali tanečné zábavy.

Za zmienku stojí fakt, že javisko sály malo oponu, ktorú maľoval známy moravský maliar Antoš Frolka /1877-1935/. Bol to ten istý maliar, ktorý v roku 1905 namaľoval oponu pre Katolícky kruh v Skalici, ktorú si dodnes Skaličania v kultúrnom dome s pýchou opatrujú.

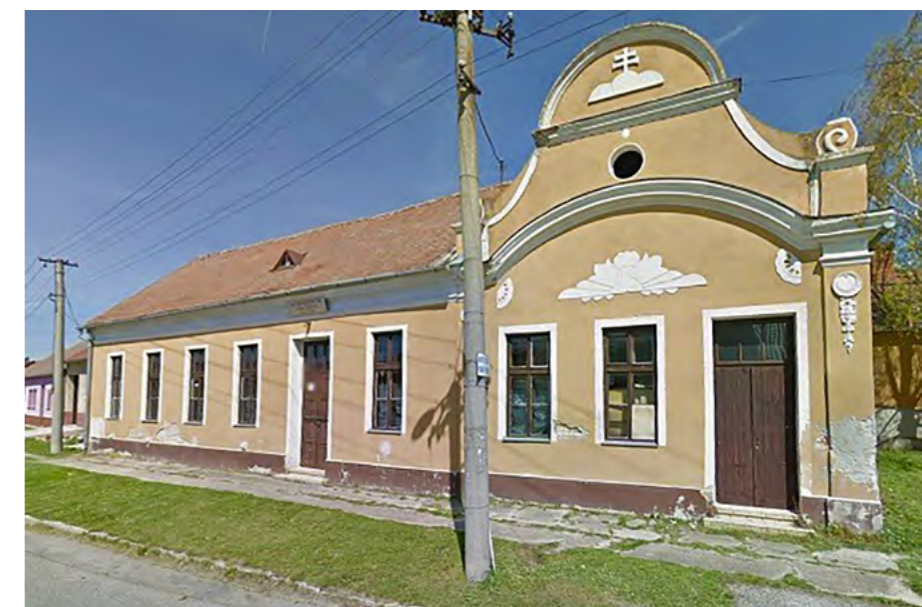
Naša opona, ktorá bola umelecky a dnes i historicky hodnotná, znázorňovala žnicu v čepci vo sviatocnom radošovskom kroji s pestrými výšivkami na kvetinovej

lúke a za ňou stál kosec, takisto v kroji. Ako hrdo poznamenávali starí pamätníci, takej peknej opony na celom okolí nebolo. Je veľká škoda, že sa nezachovalo aspoň jej torzo, ba ani fotografia, ktorá by nám ju pripomínala. Zničená opona sa údajne našla na povale katolíckeho domu, vtedy kina, niekedy okolo roku 1980.

V roku 2019 sa uskutočnil prieskum medzi občanmi

o ďalšom využití, či asanácii chátrajúcej budovy. Následne sa obecné zastupiteľstvo zhodlo, že na stavbe bude zatiaľ zrekonštruovaná strecha a v budúcnosti po rozsiahlejšej celkovej oprave bude objekt slúžiť kultúrnemu a spoločenskému účelu, napr. knižnica, múzeum, galéria.

Miroslava Kučerová

TV LUX v Radošovciach

V poslednom novembrovom dni sa v Radošovciach konala výnimočná udalosť. Televízia Lux sa po predošlých skúsenostiach s našou farnosťou rozhodla, že chce z našej obce naživo vysielat' reláciu s názvom "faTAL" (farské talenty). Tomuto peknému cieľu ale predchádzalo mnoho organizácie, telefonátov, aj osobných stretnutí.

Moderátor a režisér relácie, Pavol Danko, oslovil Silviu Kudláčovú a nášho pána farára vdp. Viliama Tumu a veci sa dali do pohybu. Spomedzi farského spoločenstva z Radošoviec i z filiálok sme spoločne začali navrhovať ľudí, u ktorých vnímame, že boli obdarení istým talentom. Nie všetci však boli odvážni ísť ho odprezentovať do televízie, niektorí zasa zo zdravotných, či z časových dôvodov nemohli slúbiť účasť. Posledné slovo mal milý moderátor, ktorý už vedel vybrať, čo bude divákov zaujímať.

30. novembra 2019 sa už od rána v našom kultúrnom dome pripravoval priamy prenos, ktorý bol však plánovaný už niekoľko mesiacov dopredu. Deň sa začal spoločnou modlitbou celého štábu za našu farnosť i za všetkých účinkujúcich, či divákov. „Meštania“ boli veľmi príjemne prekvapení veľkostí a dispozíciou KD, no ešte viac starostlivosťou a štedrosťou, ktorých sa im u nás dostalo. Koláčiky v rukách dobrosrdečných gazdiniiek sa vo dverách objavovali každú chvíľu. Nikto sa nenechal

dvakrát núkať, a to ani na obed, ktorý im zabezpečil pán starosta a v nedeľu pán farár. Šárka Volková zase zabezpečovala ubytovanie pre našich hostí. Týmto im všetkým chceme poďakovať.

Večerný program odštartoval príchod "svätých z neba" s hudobným doprovodom, kde nás charizmatickým spevom očaril Kristián Kubina, na klavíri ho sprevádzal Jozef Vávra a so spevom sa pridali aj "sväti". Diváci pri obrazkách sa dozvedeli viac o činnosti Rodziny veselej, aj o natáčaní filmu o Kájovi Maříkovi. Pieseň k filmu krásne a odvážne odprezentovala Tereza Mikulová. Pavol Danko ďalej "vyspovedal" pána farára i pána starostu.

Nezvyčajný talent sme objavili v Tomášovi Polákovi, ktorý si vyrobil heligónku nielen pre seba, ale aj 6 ďalších originálnych kúskov. Spolu so sestrou Jankou Vávrovou v krojoch zaspievali pieseň typickú pre náš vinohradnícky kraj "Vinohrady, vinohrady".

Vďaka tejto relácii sme sa aj my domáci

dozvedeli o pani Jarke Flajžíkovej, ktorá dokáže upiecť i vyzdobit' úchvatné diela z medovníkového cesta, ale aj o pani Danke Štepanayovej, ktorá svoj umelecký výtvarný talent využíva na maľovanie nádherných liturgických rúch a predmetov.

Azda najzábavnejšou časťou programu bolo predstavovanie pečenia klasických "svadebných kouáčků", ktoré si vzala na starosť pani Anička Sušienková. Zo zákulisia si dovolím prezradiť, že práve tieto boli v štábe najobľúbenejšie.

Gabriela Vávrová je nevidaným talentom, ktorý naozaj v pravom zmysle slova reprezentuje našu farnosť. V jednej piesni nielen profesionálne odspievala svoj part, ale okorenila ju aj hrou na saxofón. Navyše nacvičovala a dirigovala aj ostatné deti, ktoré spievali v úvode.

Ako posledné sa predstavilo veľkolepé číslo tradičného dožinkového tanca, ktoré odprezentovalo 7 mladých párov z Radošoviec a sprevádzali ich harmonikou a spevom "Radošovjané".

V prvú adventnú nedeľu aj náš farský kostol navštívili kamery. Živý prenos svätej omše bol prostredníctvom TV LUX vysielaný do celého Slovenska. Slávnostnú liturgiu umocnili oba spevokoly, pastiersky list od našich otcov biskupov, no aj skutočnosť, že práve spolu s našou farnosťou mali mnohí veriaci na Slovensku možnosť zažať prvú sviecu na adventnom venci...

Mgr. Petra Molentová

Pod'akovanie

Starosta obce Radošovce Ing. Vladimír Kočárik touto cestou ďakuje všetkým dobrovoľníkom, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave a realizácii natáčania programu televízie LUX a všetkým účinkujúcim za dôstojnú reprezentáciu obce Radošovce.

Ján Pavol II. a jeho vzťah k Slovensku

Prednáška prof. Emílie Hrabovec v pastoračnom centre Jána Pavla II. v Radošovciach.

Dňa 24. februára 2018 do nášho Pastoračného centra zavítala pani profesorka Emília Hrabovec. Prijala pozvanie na prednášku o Jánovi Pavlovi II., veľkom svätcovi z Poľska, ktorého si naše spoločenstvo Rodzina veseľá vybrala za svojho patróna.

Pani profesorka po emigrácii v roku 1984 študovala na nemeckých univerzitách vo Freiburgu a v Mnichove a vo švajčiarskom Bazileji, doktorát, habilitáciu a mimoriadnu profesúru získala na Univerzite vo Viedni. V roku 2005 ju prezident Slovenskej republiky vymenoval za riadnu profesorku histórie. Od roku 2009 je profesorkou na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave. So svojim manželom býva v Bratislave a je matkou dvoch detí. Nasledujúce odstavce sú skráteným znením prednášky pani profesorky. Nahrávku tejto prednášky je možné získať od p. Martina Flajžika, alebo si vyžiadať na adrese: rodzinaveseua@gmail.com

Pani profesorka začala svoju prednášku jednou neznámu udalosťou z našich dejín.

Dňa 20. februára 1951 boli popravení traja mladí muži – Albert Púčík, Anton Tunega a Eduard Tesár, všetci vo veku 23 rokov. Prečo? Po II. svetovej vojne sa nechceli zmieriť so stratou vlastnej slovenskej štátnosti, a tiež dostupnými prostriedkami bojovali proti nástupu komunistického režimu, ktorí ohrozoval katolícku vieru. Previnili sa „závažným“ deliktom – pomáhali sprostredkovať vysielanie zahraničného rozhlasu, rozširovali letáky, prenášali dôležité informácie cez hranice. Za krátky čas boli vypátraní a popravení. Na týchto chlapcov mala byť uvalená tzv. „damnatio memoriae“ - strata pamäte.

Prečo pani profesorka spomenula práve túto udalosť? Ján Pavol II. bol eminentne historicky mysliaci pápež. Európskym národom pripomínal ich korene, históriu, pretože bol presvedčený, že jednotlivci i celé spoločenstvá objavujú svoju identitu a smerovanie do budúcnosti len v historickej kontinuite, v následnosti na našich predkov. Túto perspektívu chcel pápež odovzdať národom žijúcim

v komunistickom režime, ktorý vtlačal do dejín falošný, materialisticko-ateistický pohľad, a národom v západnej Európe prepádajúcim sa v užívaní si prítomného okamihu, v hedonizme bez dlhodobých projektov a v strate pamäti na svoje kresťanské korene.

Karol Wojtyła vychádzal z teológie dejín, ktorá chápala dejiny ako zápas evanjelia a „antievanjelia“, teda ako boj bojovaný s Kristom alebo bez Krista. Jediné východisko z hlbokéj európskej krízy videl v obnove kresťanských morálnych a duchovných hodnôt európskych národov. Wojtyła odmietal stanovisko komunistických či liberálnych režimov, ktoré počítali s postupným úpadkom a zánikom náboženstva. Veril v silu náboženstva, ktorú poznal z „ľudového katolicizmu“ v Poľsku a na Slovensku. Vyzýval veriacich k odloženiu strachu a k odvážnemu „otvoreniu dverí Kristovi“ na rovne individuálnej i spoločenskej.

Na Jánovi Pavlovi II. bolo tiež prekvapujúcou skutočnosťou, že do pápežských príhovorov vrátil pojem „národ“. Pápež vychádzal z teológie národa, podľa ktorej nie je

národ len beztvárna masa ľudí, ktorí sa náhodou ocitli v tom istom čase a priestore, ale

prirodzeno-právne spoločenstvo vybavené špecifickým poslaním „uskutočňovať dobro, pravdu a krásu“. Národ ako zdroj cností a duchovného a kultúrneho bohatstva treba chrániť pred ideologickou i praktickou likvidáciou, či už má marxistickú alebo liberálno-globalistickú podobu.

Z pohľadu do seba zahľadenej západnej Európy bolo ďalším novým prvkom pontifikátu, že pápež považoval slovanské národy za vyše tisícročnú integrálnu súčasť Európy s osobitnou úlohou v jej dejinách. Ján Pavol II. považoval voľbu poľského pápeža za prozreteľnosť a bol presvedčený, že mu Kristus zveril úlohu ukázať svetu tento osobitný príspevok slovanských národov k dejinám i súčasnej obrode kresťanstva a demonštrovať duchovnú jednotu celej kresťanskej Európy.

Súčasťou Wojtylovej európskej vízie bola aj cyrilometodská myšlienka, ktorá dala jeho európskemu mysleniu silnú duchovnú a symbolickú dimenziu a stala sa základným elementom jeho náboženského a morálneho, ale nepriamo aj spoločensko-politického projektu, ktorého konečným cieľom bolo prostredníctvom znovuobjaveného duchovného a kultúrneho dedičstva kresťanského Východu a predovšetkým kresťanstva slovanských národov obnoviť identitu a jednotu Európy.

V tomto kontexte sa formovala aj Wojtylova veľká blízkosť k slovenskému národu, ktorú nevnímal len skrze spomienky na turistiku v Tatrách, ale ako prejav úcty k úprimnej ľudovej zbožnosti a horlivej mariánskej úcte. Bola to aj odhodlanosť pomôcť ťažko skúšanému národu a prorocko-mystická vízia o poslaní Slovenska v budúcnosti Európy tretieho tisícročia.

Pápež viac krát verejne vyhlásil, že chce „splatiť dlh“ poľskej Cirkvi za christianizáciu, ktorá prišla z juhu - teda z poľského pohľadu vnímané - vďaka Cyrilovi a Metodovi skrze Slovensko.

Jednou z prvých otvorených „splátok“ pápežovho prísľubu pomáhať Slovákom bolo vymenovanie Jozefa Tomku, podsekretára Kongregácie pre biskupov, za arcibiskupa a generálneho sekretára Svetovej biskupskej synody, teda na jeden z najodpovednejších postov v univerzálnej Cirkvi. Na túto vysviacku pražský režim nedovolil vycestovať oficiálne pozvanému biskupovi Júliusovi Gábrišovi, pretože „nie je politický záujem na tom, aby sa na uvedenej vysviacke zúčastnil“, pretože Tomko „aktívne pôsobí v emigrantských cirkevných centrách, je členom Ústavu Cyrila a Metoda v Ríme prostredníctvom ktorého aj publikuje a mal prednášky aj na pôde Svetového kongresu Slovákov“.

8. novembra 1981 navštívil Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda v Ríme, ktorý mal v celom Ríme ako jediný patrocínium týchto svätcov. Táto návšteva bola okrem vyjadrenia hlbokéj úcty k týmto svätcom a k slovenskému národu aj výnimočnou udalosťou - bola to jeho vôbec prvá cesta po zotavení sa z atentátu. Svoju púť za hradby mesta prirovnal k púti pápeža Hadriána II., ktorý v roku 867 vyšiel ústrety solúnskym bratom.

Mimoriadnym „vianočným deťom“ Jána Pavla II. Slovákom bolo vymenovanie rektora Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme a vedúceho duchovnej správy pre Slovákov v zahraničí Dominika Hrušovského za biskupa. Vysviacka sa uskutočnila 6. januára 1983. Kým Slováci pociťovali úprimnú radosť a vďačnosť hlave Cirkvi, pražský režim, tak ako pri Tomkovej vysviacke, opäť zúrilo, nikomu zo Slovenska, ba ani staručkej mamičke mons. Hrušovského, nepovolil vycestovať na slávnostnú vysviacku a oficiálna komunistická tlač ju neváhala nazvať „provokáciou Vatikánu“ a nového slovenského nástupcu apoštolov „klérofašistom“, ktorý „sníva o novom roztrhnutí Československa“. I táto často opakovaná výčitka svedčila

o tom, čo sa komunistická Praha popri ideologickom protivenstve najviac obávala.

Roky 1982 – 1985 boli na Slovensku poznačené prebúdzaním katolíkov, ktorí strácali strach priznať sa k svojej viere – to sa prejavovalo osobitne masovými púťami - a tvrdými útokmi komunistického režimu na Katolícku cirkev na Slovensku. Hoci na rozdiel od päťdesiatych či šesťdesiatych rokov sa sústreďili na „ideologický boj“, teda na zápas o dušu národa a sformovanie nového „socialistického človeka“ predovšetkým v radoch mládeže, neštítali sa ani otvorenej perzekúcie katolíkov v podobe domových prehliadok, prepúšťania zo škôl a zo zamestnania, zatýkania či súdnych procesov. Svoju činnosť neobyčajne zintenzívnili aj štátna bezpečnosť a všadeprítomné oko rozviadky i kontrarozviadky sledovalo všetkých skutočných i domnelých odporcov na oboch stranách ostnatého drôtu. Vo všetkých médiách a na všetkých verejných fórach sa začala objavovať ostrá vlna útokov proti pápežovi. Jednou z významných udalostí týchto dní bola púť na Velehrade, ktorej predsedal kardinál Casaroli.

Hoci Československé úrady zabránili cudzincom, aby sa zúčastnili na jubilejnej metodovskej púti na Velehrade, ktorá bola v roku 1985, v situácii polovice osemdesiatych rokov v tom už nedokázali zabrániť vlastným občanom, ktorí na Moravu pricestovali v úplne bezprecedentnom počte, predčiacom všetky očakávania (a obavy). Väčšina z týchto asi 200.000 pútnikov prišla zo Slovenska, a to napriek tomu, že sa paralelne konala tradičná mariánska púť v Levoči, a priniesla so sebou typickú atmosféru slovenských púť z osemdesiatych rokov, ktoré sa vyznačovali vysokým počtom najmä mladých účastníkov, nočnými programami, početnou účasťou na sviatostiach, najmä sv. spovede a sv. prijímania, a spevni ako charakteristickým znakom slovenskej ľudovej religiozity.

Udalosti okolo Velehradu ukázali, že katolicizmus v Československu, a celkom osobitne na Slovensku, pomaly vstával zo štyridaťročného pôstu prenasledovania, skrývania sa a strachu a jeho nová odvaha a oživená činnosť sa Československému komunistickému režimu začínala pomaly vymykať z rúk.

Československý komunistický režim s obavami sledoval, že s rastom aktivít Katolíckej cirkvi a disentu začalo na Slovensku skromne dvíhať hlavu aj dlho potláčané slovenské národné povedomie, v ktorom videl potenciálne ohrozenie štátu, najmä vzhľadom na budúci vývoj, v ktorom sa už dali očakávať hlbšie zmeny politického systému i medzinárodného usporiadania. Priznačné bolo, že režim bol skôr ochotný tolerovať knižky a aktivity iných kresťanských cirkví, ktoré z jeho pohľadu „nemali také bojové razenie“, než aktivity katolíckej, ba dokonca napriek zásadnému ideovému nepriateľstvu voči Katolíckej cirkvi skôr strpieť alebo miernejšie postihovať čisto náboženské počiny („Nech sa modlia trebárs aj sedem ružencov denne a postia do vyschnutia“), najmä ak boli spoločne organizované na oboch stranách Moravy, než aktivity, ktoré mali čo i v skromnej miere slovenský národný charakter. Riaditeľ Sekretariátu pre veci cirkevné a námestník ministra kultúry Vincent Máčovský v tejto súvislosti v novembri 1986 na stretnutí cirkevných tajomníkov o otázkach náboženskej politiky štátu povedal:

„Tie krúžky stredoškôlkov a vysokoškôlkov, opakujem, dávame pozor, aby sa nešírili reči za Krista, o mučeníctve a tak, aby neboli fanatici. Spievajú si dosť aj to, čo zložili naši umelci a čo sa dáva do televízie. Vieme im „ilegálne“ dodať Bibliu, a inú takzvanú podzemnú literatúru, ale nie takú, ktorá by mohla vyvolať fanatizmus, aký by nám robil politické ťažkosti. Ich činnosti držíme v medziach takých zábavných stretnutí. A nech si niečo prečítajú aj z Biblie. Staráme sa, aby Biblie nemali politické komentáre. Na tých väčších stretnutiach, ku príkladu

v Šaštine, nám čosi ubehlo. Boli tam také klérofašistické provokácie podľa Andreja Hlinku: Za Boha život, za národ slobodu! Tomu musíme nabudúce zabrániť.“

Charakteristická bola v tejto súvislosti i tvrdosť, s akou režim zasiahol proti katolíckemu disidentovi Ivanovi Polanskému, ktorý v samizdate vydával nielen náboženskú literatúru v užšom zmysle slova, ale pod názvom Historické zápisky aj texty k slovenským dejinám 20. storočia, venované dovtedy prísne tabuizovaným témam ako Andrejovi Hlinkovi alebo 1. Slovenskej republike. Polanský, zatknutý koncom roka 1987, bol v lete 1988 odsúdený na štyri roky väzenia, čo bol na tú dobu už drakonický trest, oveľa vyšší, než tresty pre vydavateľov a šíritelov samizdatovej literatúry čisto náboženského alebo liberálneho charakteru.

Priznačné bolo tiež, že polícia zabránila rozdávaniu množných alebo prepísaných textov slovenskej hymnickej piesne Kto za pravdu horí na nitrianskej púti na záver mariánskeho roka 15. augusta 1988, ktorú kvalifikovala ako „propagáciu fašizmu“ (!), hoci pieseň, ktorej autorom bol evanjelický kňaz a básnik Karol Kuzmány, mala vtedy už poldruha storočia.

16. novembra 1989 do bratislavských ulíc vykráčali slovenskí študenti, aby spustili posledný akt udalostí, ktoré viedli k pádu komunistického režimu v Československu. Zkrátka sa k nim spontánne pridali aj tri stovky bratislavských bohoslovcov. Na slávnosť Krista Kráľa, ktorá v tom roku pripadla na 26. novembra 1989, vydali slovenskí bohoslovci osobitné Stanovisko, v ktorom sa prihovrili všetkým spoluobčanom. Nadšene sa v ňom solidarizovali s najnovším politickým vývojom, nezabudli však pripomenúť, že skutočným Pánom dejín nie je tá či oná politická strana alebo svetová mocnosť, ale Ježiš Kristus, a skutočnou nová spravodlivosť môže pochádzať iba od neho a jeho križa. Svoje Stanovisko zavŕšili slovami: „Plne si vedomí hĺbky slov „Za Boha a za národ.“ V modlitbách s Vami spojení Vaši bohoslovci.“

Na záver s dovolením pani profesorky zakončím jej slovami, ktoré možno nepredniesla v takomto presnom znení práve u nás, ale viac krát som ich počul z jej úst na rôznych miestach. Pani profesorka spomenú rôzne udalosti z nedávnej minulosti zakončila prednášku už mimo oficiálneho textu celkovým zhodnotením našich dejín. Slovenský národ ako jediný fenomén v Európe a snáď i na celom svete prežil takmer tisícročné v rôznych formách útlaku, bez vlastného štátu, v prenasledovaniach, avšak bez straty vlastnej identity. Mnohé, omnoho väčšie, silnejšie etniká či národy už dávno zanikli alebo sa asimilovali do prevládajúcej kultúry. S Božou pomocou Slováci dokázali prekonať všetky prekážky vo svojich dejinách. Panna Mária Sedembolestná slovenský národ nikdy neopustila a nedovolila ho zničiť. Čo s nami však bude, čo z nás zostane, ak zavrhneme katolícku vieru, prestaneme bojovať o zachovanie našich rodín a dobrovoľne sa vzdáme ochrany našej Nebeskej Matky?

Marek Vávra - diakon

Hasiči z Radošoviec na slávnostiach „Kirtag“ v mestečku Engelhartstetten

stavenie Zboru v kontexte územnej pôsobnosti zložiek a jednotiek integrovaného záchranného systému a hasičského a záchranného zboru.

V rámci bilaterálnych jednaní bola formálne i neformálne potvrdená ambícia kontinuity vzájomnej podpory a rozvoja mládežníckeho hasičského športu v pôsobnosti oboch Zborov dobrovoľných hasičov v širších súvislostiach.

doc. Ing. Martin Hromada, Ph.D.

Vzhľadom na dlhodobú a perspektívnu spoluprácu s družobným Zborom dobrovoľných hasičov z Rakúska „Freiwillige Feuerwehr“ mesta Engelhartstetten, prijal Zbor dobrovoľných hasičov Radošovce pozvanie na tradičné miestne slávnosti „Kirtag“. /Engelhartstetten – obec v Dolnom Rakúsku, okres Gännsendorf, počet obyvateľov 1 909. Pozn. red./ Slávnosti sú pravidelne organizované miestnym Zborom dobrovoľných hasičov a určené pre širšiu verejnosť všetkých vekových kategórií. Prijemná atmosféra a pridružené kultúrne podujatia umožňujú upevniť spoločenský kredit a vzťah obyvateľov mesta k službe a činnosti zboru.

V rámci praktických ukážok bol DHZ Radošovce prijatý starostom mesta, ktorý prezentoval infraštruktúrne zázemie a vybavenosť mesta k zvládaniu mimoriadnych udalostí. Následne bola prezentovaná výjazdová technika a po-

Máme majstra Slovenska v maratóne pre rok 2019

Prvú októbrovú nedeľu sa konal 96. ročník Medzinárodného maratónu mieru Košice a zároveň to boli majstrovstvá Slovenska. Vynikajúci úspech dosiahol náš vytrvalec **Jozef Chrenka** v kategórii nad 60 rokov a s časom 3:31:10 obsadil 4. miesto. Týmto sa stal majstrom Slovenska v maratóne pre rok 2019 vo svojej kategórii.

V tej istej kategórii sa Edo Baumgartner umiestnil časom 3:55:51 na 18. mieste a Ján Pavlík, čas 4:17:58 na 32. mieste a v MS na 5. mieste.

Takže veľká gratulácia všetkým!!!

TJ Chvojničian

Jesenná časť ligy 2019/2020

Prípravka U11

Naši najmladší hráči nastúpili do novej sezóny 2019/2020 pod vedením trénera Milana Tokoša v takmer identickej zostave okrem brankára Marka Milotu, ktorého vystriedal Viktor Orth. Chalani začali sezónu veľmi dobre, od zápasu k zápasu zbierali len samé víťazstvá a plný počet bodov. Dlho sa im darilo udržať si aj čisté konto bez inkasovaného gólu. Niektoré zápasy boli pre chlapcov menej náročné, iné im dali zabrať. Prvý inkasovaný gól dostali až v ôsmom zápase, kedy nášho brankára premiérovou prekonali hráči Koválova. Najvyššiu výhru jesennej časti zaznamenali proti FK Cerová a to 34:1. Najťažším zápasom bol ale posledný zápas proti TJ Iskra Holíč, s ktorými sme súperili o prvé miesto v tabuľke. Aj napriek bojovnejšiemu priebehu zápasu a nie celkom fair-play zákrokov zo strany holičských hráčov naši chlapci vyhrali 1:5. Tak im zaslúžene patrí prvé miesto v tabuľke U11 MO ObFZ SE skupina A a plný bodový zisk.

Najlepším strelcom mužstva je Kristián Tokoš s 52

strelenými gólmi, nasleduje ho Matyáš Ravas a Marek Špetta.

Poďakovanie patrí trénerovi Milanovi Tokošovi, ktorý okrem toho, že je sám ešte stále aktívnym hráčom a kapitánom A-mužstva TJ Chvojničian Radošovce, si nájde čas na tréningovanie našich radošovských futbalových nádejí.

Dorast U19

Dorastenci skončili v sezóne 2018/2019 na krásnom druhom mieste a na tento úspech chceli nadviazať aj v tej nasledujúcej. Z pôvodnej zostavy odišlo kvôli vekovému stropu 5 hráčov a pribudli noví – mladší chlapci vo veku 15 – 16 rokov. Po jesennej časti súťaže patrí dorastencom 4. miesto so ziskom 25 bodov a skóre 39:13. Pod vedením trénera J. Miháľka sa mladší hráči vhodne adaptovali do mužstva a stali sa za pomoci starších hráčov oporami tímu. Slabou stránkou mužstva je herná a dochádzková disciplína, ktorú bude treba zlepšiť.

Najlepšími strelcami mužstva sú Peter Kubina a Jakub Kocian. Zimná príprava mužstva začína 1.2.2020 s cieľom čo najlepšieho umiestenia.

A-mužstvo

V sezóne 2019/2020 sa tréningovania A-mužstva ujal nový tréner Tomáš Mička, ktorého môžeme vidieť aj ako platného hráča klubu. Mužstvo malo za cieľ udržať sa v skupine najhoršie v strede tabuľky, čo sa im aj podarilo. Niektoré zápasy boli ťažké, niekde pomohlo aj šťastie alebo sklamal výkon rozhodcu. Napriek všetkému skončil TJ Chvojničian na 8. mieste tabuľky, čiže presne v strede. Vyhrali sme 7 zápasov, 7 prehrali a jedenkrát remizovali. Cieľom kolektívu je stále sa zlepšovať a majú našliapnuté aj na lepšie umiestenie v tabuľke. Súčasťou tímu je aj najlepší strelca minuloročnej sezóny Radovan Drgoň, ktorý sa momentálne so ziskom 15 strelených gólov nachádza na druhom mieste v hodnotení strelcov. Tak nech sa im všetkým aj naďalej darí!

Ďakujeme za celoročnú podporu všetkým fanúšikom, ktorí nás podporujú, či už účasťou na zápasoch, dopravou na zápasy alebo materiálne. Poďakovanie patrí aj obci Radošovce za finančné zabezpečenie chodu klubu a za pomoc a podporu pri organizovaní prvého ročníka Športparády. Vďaka patrí aj p. Žúrkovi, ktorý zabezpečuje dopravu mužstiev na zápasy a celú logistiku klubu. Tento rok sme ukončili úspešne, tak nech tak aj začneme. Držte chlapcom palce!

Bc. Iveta Matúšová